

**Správa o makroekonomickom vývoji a vývoji verejných financií
za prvý polrok 2012 a predikcia vývoja do konca roka**

Bratislava, 30. júl 2012

OBSAH

ZHRNUTIE	3
I. VÝVOJ MAKROEKONOMICKÉHO PROSTREDIA	4
I.1. Prehľad súčasných trendov	4
I.2. Vonkajšie prostredie a domáce očakávania.....	6
I.3. Aktualizácia makroekonomických prognóz	7
II. VÝVOJ VEREJNÝCH FINANCIÍ.....	8
II.1. Vysvetlenie hlavných zmien v porovnaní so schváleným rozpočtom	8
Príloha č.1: Daňové a odvodové príjmy v metodike ESA 95	13
Príloha č.2: Čerpanie rezerv štátneho rozpočtu.....	17
Príloha č.3: Aktuálny odhad salda verejnej správy v roku 2012	18

ZHRNUTIE

V nadväznosti na zverejnenú Štatistickú správu o základných vývojových tendenciách v hospodárstve SR v 2. štvrťroku 2012 a mesačné indikátory vývoja ekonomiky vypracovalo MF SR aktualizáciu svojej predikcie o makroekonomickom a fiškálnom vývoji v roku 2012 s cieľom posúdiť ich vplyv na pozíciu verejných financií.

Najnovšia prognóza MF SR pri väčšine indikátorov naznačuje, že ekonomika by mala oproti roku 2011 mierne spomaliť, avšak jej rast je vyšší v porovnaní s očakávaniami v rozpočte. Slovenská ekonomika vzrástla v prvom štvrťroku 2012 medziročne o 3%. Očakáva sa, že rast HDP za celý rok 2012 dosiahne úroveň 2,5%, čo je v porovnaní s predpokladmi rozpočtu na rok 2012 o 0,8 p.b. viac. Pozitívnejšiu prognózu ovplyvnili najmä lepší než očakávaný vývoj vonkajšieho prostredia a lepší vývoj v prvom kvartáli. Štruktúra ekonomického rastu však bude mať malý vplyv na daňové príjmy, keďže rast bude naďalej ťahaný predovšetkým zahraničným obchodom.

Slovenská ekonomika v prvom kvartáli tohto roka vzrástla o 0,7% a zapísala si tak (po Fínsku) druhý najsilnejší medzikvartálny rast v eurozóne. Pod tento výsledok sa podpísal predovšetkým priemysel (nové výrobné kapacity automobiliek), z dopytovej strany pozitívne prispel čistý zahraničný export, spotreba vlády a zmena stavu zásob. Naopak, zamestnanosť zaznamenala v prvom kvartáli len mierne zlepšenie a negatívne prekvapenie priniesol vývoj investícií. Súčasný rast ekonomiky je ťahaný predovšetkým čistým exportom, ktorý v menšej miere napomáha rastu pracovných miest. Z pohľadu daňových a odvodových príjmov je štruktúra ekonomického rastu oproti predpokladom rozpočtu pozitívnejšia len v prípade nominálnej spotreby domácností, ktorá odráža vyššiu než očakávanú infláciu na úrovni 3,5%.

Hlavný fiškálny cieľ vlády na rok 2012 bol stanovený v rámci rozpočtu verejnej správy na roky 2012 až 2014 v podobe deficitu verejnej správy vo výške 4,6 % HDP. **Na základe v súčasnosti dostupných informácií o pozitívach a rizikách rozpočtu sa očakáva nárast deficitu na úroveň 5,3% HDP.** Identifikované riziká rozpočtu, najmä nerozpočtovanie viacerých výdavkových položiek a nadhodnotenie niektorých príjmov dokazujú, že rozpočtovaný cieľ nie je možné naplniť v rámci parametrov schválených minulou vládou. **Súčasná vláda však aj napriek nepriaznivému vývoju rozpočtu deklaruje záväzok dodržať rozpočtový cieľ na tento rok, čo si vyžaduje prijať dodatočné opatrenia v objeme 498,2 mil. eur.**

Medzi najväčšie negatíva v porovnaní s rozpočtom patria:

- Zníženie daňových príjmov o **348 mil. eur**
- Povinnosť doplnenia núdzových zásob ropných výrobkov vo výške **95 mil. eur**
- Nadkontrahácia v rámci Regionálneho OP vo výške **76 mil. eur**
- Výpadok príjmov z predaja licencií telekomunikačným operátorom (24 mil. eur) a digitálnej dividendy od Telekomunikačného úradu (40 mil. eur) s celkovým negatívnym vplyvom **64 mil. eur**
- Výpadok úrokových príjmov a prekročenie výdavkov na obsluhu štátneho dlhu v sume **60 mil. eur**
- Riešenie krízovej situácie v zdravotníctve vo výške **50 mil. eur**
- Uvoľnenie zdrojov rozpočtu z minulých rokov očistených o presun do roku 2013 vo výške **50 mil. eur**
- Nerealizácia predaja emisných kvót v sume **27 mil. eur**

Uvedené negatíva budú do istej miery kompenzované dodatočnými rozpočtovanými príjmami:

- Vyšším výnosom z dividend zo spoločností s majetkovou účasťou FNM SR vo výške **80 mil. eur**
- Úspora z titulu nižšieho čerpania prostriedkov štátneho rozpočtu určených na spolufinancovanie (101 mil. eur) a poskytovaných nad rámec spolufinancovania (93 mil. eur) s celkovým vplyvom **194 mil. eur.**
- Úspora vo výške **38 mil. eur** na odvodoch do rozpočtu EÚ

Nevyhnutné opatrenia na dosiahnutie rozpočtovaného cieľa v objeme 498,2 mil. eur budú pozostávať z reštriktívnych opatrení v štátnom rozpočte a prehodnotení niektorých výdavkových titulov. Okrem toho sa na roku 2012 prejaví aj schválená alebo už predložená legislatíva na rokovanie Národnej rady SR (najmä novela zákona o správnych poplatkoch, novela zákona o osobitnom odvode finančných inštitúcií, novela zákona o sociálnom poistení).

Správa poskytuje informáciu o plnení štátneho rozpočtu a rozpočtu verejnej správy a zároveň obsahuje informáciu o hospodárení s rozpočtovými rezervami v súlade s §10 a §30 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

I. VÝVOJ MAKROEKONOMICKÉHO PROSTREDIA

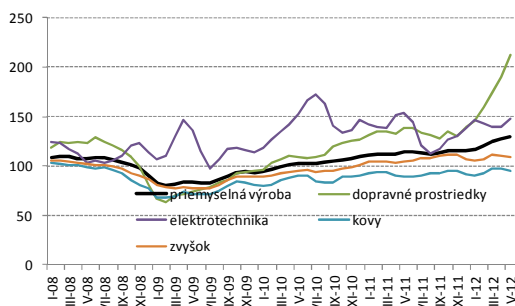
I.1. Prehľad súčasných trendov

Hospodársky rast a trh práce

Slovenská ekonomika v prvom kvartáli tohto roka vzrástla o 0,7% a zapísala si tak (po Fínsku) druhý najsilnejší medzikvartálny rast v eurozóne. Rast pozitívne prekvapil, keďže sa čakala mierna korekcia smerom nadol po silnom štvrtom kvartáli minulého roka, ktorému pomohli jednorazové efekty. Z produkčnej strany bol rast ťahaný takmer výlučne priemyslom. Spustenie nových výrobných kapacít automobiliek pomohli zvýšiť počet vyrobených automobilov až o 25%. Z dopytovej strany k rastu pozitívne prispel čistý zahraničný export (príspevok k rastu predstavoval 3,6 p.b.) a v menšej miere aj zmena stavbu zásob (0,1 p.b.) a spotreba vlády (0,1 p.b.). Úroveň skladových zásob aj naďalej klesá, ale keďže firmy likvidujú svoje zásoby pomalšie ako minulý kvartál a aj minulý rok, príspevok zmeny stavu zásob k rastu HDP si pripísal malé pozitívne číslo. Negatívne prekvapenie priniesol vývoj investícií (pokles o 3,9%), kde okrem prepadu v stavebníctve v dôsledku tuhej tohtoročnej zimy, došlo aj výraznému poklesu nákupov strojov a zariadení. Po silných predchádzajúcich kvartáloch, kedy sa firmy pripravovali na novú produkciu tak zrejme dochádza ku korekcii vo vývoji investícií. Spotreba domácností aj naďalej stagnovala (pokles o 0,1%). Nízka spotrebiteľská dôvera sa znovu prejavila v náraste miery úspor na úroveň 12,6%.

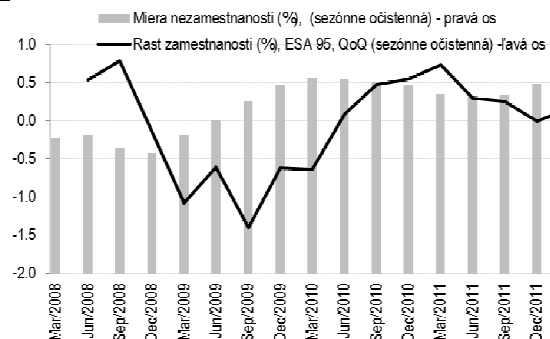
Z hľadiska odvetvovej štruktúry prispeli k rastu produkcie v 1.polroku 2012 najviac exportne orientované odvetvia. Index priemyselnej produkcie (IPP) v celkovej priemyselnej výrobe od začiatku roka 2012 (za 5 mesiacov) vzrástol (po sezónnom očistení) o 13,4%, za tento rast však bola do veľkej miery zodpovedná výroba v automobilovom priemysle (52,5%).

Vývoj priemyselnej produkcie
(december 2007=100, 3MMA SA)

Zdroj: ŠÚ SR, MF SR

Rast zamestnanosti a miera nezamestnanosti
(sez. očistené, medzikvartálne rasty)

Zdroj: ŠÚ SR, MF SR

Napriek relatívne silnému rastu ekonomiky v prvom kvartáli 2012, zaznamenala zamestnanosť len mierne zlepšenie. Súčasný rast ekonomiky je ťahaný predovšetkým čistým exportom, ktorý v menšej miere napomáha rastu pracovných miest. Podľa metodiky ESA95 vytvorila ekonomika v prvom kvartáli 3,6 tisíc nových pracovných miest. Zamestnanosť v tomto kvartáli rástla medziročne na úrovni 0,6%. Rast pracovných miest vznikal predovšetkým v oblasti služieb a priemyselnej výroby. Na strane druhej rast zamestnanosti na úrovni 0,6% nebol dostatočný, aby dokázal znížiť nezamestnanosť. Počet nezamestnaných sa počas prvého kvartálu medziročne zvýšil o 4,7 tisíc osôb. Miera nezamestnanosti sa v prvom kvartáli 2012 zvýšila na úroveň 14,1%. Priemerná mesačná mzda v národnom hospodárstve sa zvýšila v prvom kvartáli 2012 nominálne o 3,2% na úroveň 770 Eur, reálna mzda poklesla medziročne 0,6%.

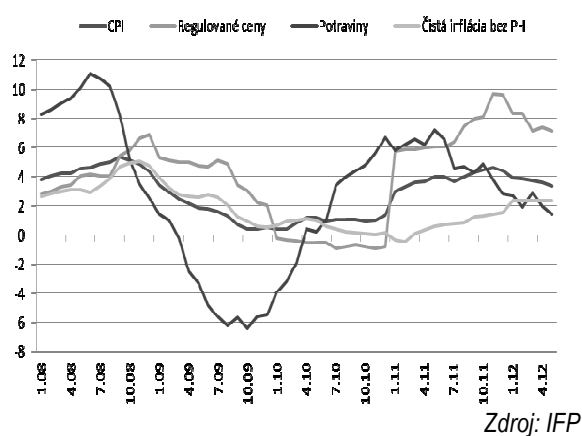
Menové ukazovatele

Rast CPI pre rok 2011 bol 3,9% a v roku 2012 očakávame infláciu na úrovni 3,5%. Za rastom cien v roku 2011 boli tri základné faktory: potraviny, ropa a konsolidačný balíček vlády SR. Vplyv svetového rastu cien komodít

(potraviny a ropa) pretrváva aj v roku 2012. Napriek poklesu zo začiatku roka zostáva cena ropy na relatívne vysokých úrovniach. Vyššie ceny ropy majú priamy vplyv na pohonné hmoty a regulované ceny energií, ktoré sa rýchlo prejaví v cenách dopravy a postupne v menšej miere cez sekundárne efekty rastu nákladov takmer vo všetkých tovaroch a službách. Oba tieto trhové faktory prispievajú k rastu cien v roku 2012 približne 1 p.b. Aktuálne dosiahla inflácia v júni 3,6% podľa CPI metodiky. Z hľadiska štruktúry je možné v roku 2012 pozorovať rastúce tempo najmä v zložke regulovaných cien. Skokový nárast v januári zaznamenali regulované ceny, ktoré boli v úvode roka administratívne zvýšené. Pozitívnu správou je stabilný vývoj čistej a jadrovej inflácie, ktoré najlepšie reflektujú inflačné tlaky pochádzajúce z domácej ekonomiky. Obe hladiny si udržiavajú stabilnú úroveň okolo 2,5% na medziročnej báze. Aj z tohto dôvodu očakávame v ďalšom období 2013-2015 konvergenciu CPI indexu k tejto hladine.

Index cien priemyselných výrobcov (PPI) reaguje na externé, ale aj domáce inflačné podnety flexibilnejšie ako spotrebiteľská inflácia. Aktuálne sa rast indexu drží nad úrovňou 3%, čo súvisí s oživením ekonomiky a najmä s rastom cien ropy a iných komodít. Z tohto dôvodu očakávame v roku 2012 medziročný rast PPI na úrovni 3,4%.

Medziročná zmena jednotlivých zložiek inflácie v % p.b.

ECB ako jediná z kľúčových centrálnych bánk pristúpila v roku 2012 k ďalšiemu zníženiu svojej základnej sadzby. Základná sadzba sa tak po dvojnásobnom znížení v roku 2011, zakaždým o 0,25 p.b. zo svojho lokálneho maxima na úrovni 1,50% znížila na 1,00%. Následne až v júli 2012 pristúpila ECB k ďalšiemu zníženiu o 0,25 p.b., ktoré znamenalo posun základnej sadzby na nové historické minimum 0,75%. Snahou ECB je oživenie hospodárstva eurozóny, ktorá sa v roku 2012 môže ocitnúť ako celok v recesii. Okrem zníženia základnej sadzby pristúpila ECB počas prvého polroka 2012 (resp. koncom roka 2011) aj k využitiu neštandardných operácií menovej politiky, ktorými boli predovšetkým dva 3 ročné tendre na dodanie likvidity bankovému sektoru (tzv. LTRO) v celkovom objeme viac ako 1 bilión eur (1 000 miliárd eur).

I.2. Vonkajšie prostredie a domáce očakávania

Vývoj vonkajšieho prostredia

Vo vývoji vonkajšieho prostredia možno pozorovať dva protichodne pôsobiace trendy. Na jednej strane pokračujúce zotavovanie svetovej ekonomiky prejavujúce sa predovšetkým rýchlym rastom Nemeckej ekonomiky. Na strane druhej prehľbujúca sa dlhová kríza týkajúca sa predovšetkým periférnych krajín eurozóny.

Od poslednej oficiálnej prognózy z februára 2012 sa situácia v krajinách našich obchodných partnerov zlepšovala. Eurozóna síce upadla do recesie, tá však bola spôsobená predovšetkým vývojom na periférii, ktorá z hľadiska nášho zahraničného obchodu nie je kľúčová. Naopak, naši najvýznamnejší obchodní partneri, predovšetkým Nemecko, zaznamenali silnejší ekonomický rast na úrovni 1,7%. Viaceré medzinárodné inštitúcie tak pristúpili k zlepšeniu svojich prognóz pre Nemeckú ekonomiku. Ostatná prognóza OECD z konca mája už počítala s rastom Nemecka na úrovni 1,2% (oproti februárovým predpokladom vyššou až o 0,7 p.b.). Svetový obchod sa na začiatku roka 2012 postupne oživuje po sérii prírodných katastrof z konca minulého roka. Registrácie nových áut v USA a Číne sa tiež zvýšili predovšetkým z dôvodu znovuzavedeniu transferov pre ekologické autá.

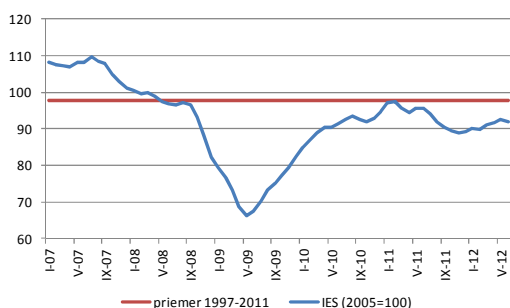
Na strane druhej je aktuálny makroekonomický vývoj naďalej negatívne ovplyvňovaný vývojom na finančných trhoch. Dlhová kríza periférnych krajín eurozóny (najmä Grécko, Írsko, Portugalsko) sa zintenzívňuje a preniesla sa oficiálne už aj na Španielsko a Cyprus. O pomoc mimo finančných trhov museli požiadať okrem troch spomenutých krajín požiadať aj Cyprus, kvôli neschopnosti vlády splácať svoje záväzky a Španielsko, ktoré sa obrátilo so žiadosťou o pomoc pre svoj bankový sektor. Nepriaznivá situácia sa prejavuje v raste výnosov dlhopisov rizikových krajín a ich dlhodobom zotrvaní na vysokých úrovniach. Výnosy Španielska sa pohybujú okolo hranice 7% p.a. (10 ročné dlhopisy), talianske dlhopisy sa obchodujú blízko 6% p.a. Ďalšie zhoršenie tejto situácie by mohlo zintenzívniť jej prelievanie do reálnej ekonomiky a situácia na finančných trhoch preto predstavuje výrazné negatívne makroekonomického vývoja.

Cena ropy BRENT zaznamenala v prvej polovici roku 2012 výrazný pokles z úrovne okolo 125 USD/bl, na ktorej oscilovala viacero mesiacov až ku svojej doterajšej úrovni pod hranicou 100 USD/bl. Pod pokles cien sa podpísalo viacero faktorov, najmä rastúca nervozita na trhoch, pokles akciových indexov, mierne ukludnenie politickej situácie v krajinách exportujúcich ropu, či rast zásob ropy. Cena americkej ropy WTI je stále výrazne nižšia ako európskej ropy BRENT a nachádza sa tesne nad úrovňou 80 USD/bl. Pozitívny vplyv klesajúcej ceny ropy na európsku a slovenskú ekonomiku je však výrazne brzdený pohybom kurzu EUR/USD, kde výraznejšie oslabenie eura až ku hranici 1,23 zabraňuje rovnako výraznému poklesu ceny ropy aj v eurách.

Domáce očakávania

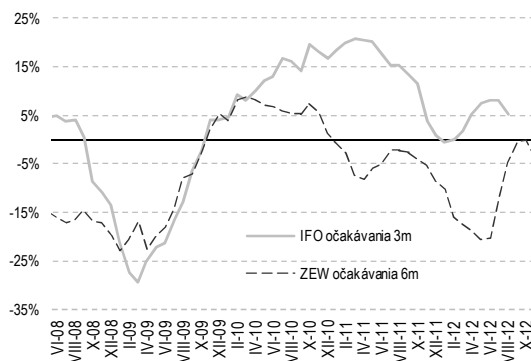
Domáce očakávania ekonomického vývoja sa v roku 2012 pohybujú pod dlhodobým priemerom. Indikátor ekonomického sentimentu (IES) po poklese v roku 2011 zaznamenal od začiatku tohto roka veľmi mierny nárast. Zlepšenie nastalo najmä v dôvere spotrebiteľov a do menšej miery aj v stavebníctve, ostatné zložky indikátora buď stagnovali (dôvera v priemysle) alebo klesli (dôvera v maloobchode a v službách). Vývoj IES v SR takmer verne odráža priebeh vývoja IES v EÚ a v eurozóne.

Indikátor ekonomického sentimentu SR

Zdroj: ŠÚ SR, MF SR

Indexy očakávaní ZEW a IFO

Zdroj: ŠÚ SR, MF SR

I.3. Aktualizácia makroekonomických prognóz

Podľa posledných prognóz MF SR z júna sa očakáva, že rast HDP v 2012 dosiahne úroveň 2,5%, čo je v porovnaní s predpokladmi rozpočtu na rok 2012 o 0,8 p.b. viac. Pozitívnejšiu prognózu ovplyvnil najmä lepší než očakávaný vývoj vonkajšieho prostredia. Z pohľadu daňových a odvodových príjmov je štruktúra ekonomického rastu oproti predpokladom rozpočtu pozitívnejšia len v prípade nominálnej spotreby domácností, ktorá odráža vyššiu než očakávanú infláciu. V roku 2013 predpokladáme nárast ekonomiky SR o 2,6%, pričom 0,4 p.b. z rastu ukrojí fiškálna konsolidácia. V nasledujúcich rokoch sa predpokladá zrýchlenie rastu ekonomiky tesne pod úroveň 4%.

Očakávaný rast výkonnosti ekonomiky v roku 2012 na úrovni 2,5% je lepší ako rast predpokladaný pri tvorbe rozpočtu na rok 2012 (1,7%), avšak mierne pomalší ako rast v roku 2011 (3,3%). Oproti predpokladom použitým pri tvorbe rozpočtu sa očakáva pozitívnejší dopyt zo zahraničia, ktorý sa odrazí aj na vyššom raste slovenských exportov. Spotreba domácností bude rásť pomalšie než sa čakalo (0,1% vs. 0,6%), pričom pokračujúca neistota bude aj naďalej ovplyvňovať vysokú úroveň miery úspor. Rýchlejší rast zahraničného dopytu spolu so stagnáciou domáceho dopytu prispeje k pozitívnejšej prognóze obchodnej bilancie a bežného účtu platobnej bilancie. Vyššiu infláciu ovplyvnili predovšetkým ceny potravín, ktoré sa aj napriek minuloročnej dobrej úrode nestabilizovali na nižších úrovniach.

Aktualizácia prognóz na rok 2012

v %, ak nie je uvedené inak		Rozpočet 2012	Aktuálny odhad	Rozdiel
Hrubý domáci produkt	reálny rast	1,7	2,5	0,8
Hrubý domáci produkt v bežných cenách	mld. Eur	71,6	71,8	0,2
Konečná spotreba domácností	reálny rast	0,6	0,1	-0,5
Konečná spotreba domácností	nominálny rast	2,9	4,3	1,4
Priemerná mesačná mzda	reálny rast	0,8	-0,3	-1,1
Priemerná mesačná mzda	nominálny rast	3,4	3,2	-0,2
Zamestnanosť (štatistické zisťovanie)	priemerný rast	-0,2	0,1	0,3
Index spotrebiteľských cien (CPI)	priemerný rast	2,6	3,5	0,9
Bilancia bežného účtu	podiel na HDP	-1,7	1,1	2,8

Zdroj: MF SR

Prognóza makroekonomického vývoja vypracovaná MF SR bola podrobená hodnoteniu v rámci Výboru pre makroekonomické prognózovanie, ktorého štrnáste zasadnutie sa konalo 11. júna 2012. Výsledkom je celkové hodnotenie charakteru definitívnej prognózy MF SR - prognóza makroekonomického vývoja na rok 2012 vypracovaná MF SR bola takmer všetkými členmi Výboru označená ako realistická, dvaja členovia ju označili ako optimistickú.

II. VÝVOJ VEREJNÝCH FINANCIÍ

Hlavný rozpočtový cieľ vlády na rok 2012 bol stanovený v rámci rozpočtu verejnej správy na roky 2012 až 2014 v podobe deficitu verejnej správy vo výške 4,64 % HDP. Na základe v súčasnosti dostupných informácií sa očakáva, že deficit verejnej správy dosiahne 5,33% HDP a pre naplnenie rozpočtovaného deficitu je nevyhnutné prijať dodatočné opatrenia v objeme 498,2 mil. eur (0,7% HDP). Detailný vplyv zmeny príjmov a výdavkov je uvedený v prílohe č. 3.

Aktuálny odhad salda verejnej správy v roku 2012 (ESA95, tis. eur)			
Subjekty rozpočtu verejnej správy	Schválený rozpočet 2012 (S)	Aktuálny predpoklad (P)	Rozdiel (P-S)
A. Štátny rozpočet	-3 538 978	-3 852 738	-313 760
B. Ostatné subjekty rozpočtu verejnej správy spolu	215 254	24 028	-191 226
Obce	-25 218	-40 156	-14 938
Vyššie územné celky	-49 174	-55 416	-6 242
Sociálna poisťovňa	46 932	3 467	-43 465
Verejné zdravotné poistenie	4 913	-75 969	-80 882
Environmentálny fond	44 440	10 922	-33 518
Fond národného majetku SR	-28 611	-13 555	15 056
Slovenská konsolidačná, a. s.	-11 264	-49 070	-37 806
Ostatné	233 236	243 805	10 569
Rozpočet verejnej správy spolu (A+B)	-3 323 724	-3 828 710	-504 986
Podiel rozpočtu verejnej správy (v % HDP)	-4,64	-5,33	-0,69
<i>vplyv aktualizácie odhadu HDP</i>			6 808
Potreba dodatočných opatrení na dosiahnutie rozpočtovaného deficitu			-498 178

Pozn.: (+) znamená pozitívny, (-) negatívny vplyv na saldo VS

Zdroj: MF SR

II.1. Vysvetlenie hlavných zmien v porovnaní so schváleným rozpočtom

Daňové príjmy verejnej správy

Očakáva sa, že oproti schválenému rozpočtu budú daňové príjmy VS v metodike ESA95 nižšie o 275 mil. eur. V rámci tohto čísla je však zahrnuté aj navýšenie platieb štátu v hodnote 50 mil. eur na riešenie krízovej situácie v zdravotníctve a platby za poistencov štátu do sociálnej poisťovne. Po očistení o tieto položky sa predpokladá **zníženie daňových príjmov o 348 mil. eur**. Detailné rozdelenie a popis daňových a odvodových príjmov je uvedené v prílohe č. 1.

Daňové a odvodové príjmy verejnej správy (ESA95, tis. eur)			
	Schválený rozpočet (S)	Aktuálny predpoklad (P)	Rozdiel (S-P)
Daňové príjmy VS spolu (EAO* + dlžné + štát + sankcie)	20 142 296	19 867 257	-275 039
Daňové príjmy ŠR	9 161 376	8 852 391	-308 985
Štátne finančné aktíva	102 105	94 459	-7 646
Daňové príjmy obcí	1 741 193	1 672 862	-68 331
Daňové príjmy VÚC	550 913	539 348	-11 565
Daňové príjmy Rozhlasu a televízie Slovenska (RTVS)	76 278	73 670	-2 608
Environmentálny fond	1 001	1 001	0
Sociálna poisťovňa	4 733 913	4 824 002	90 089
Zdravotné poisťovne	3 775 517	3 809 524**	71 607

Daňové príjmy VS (len EAO + dlžné)	18 641 939	18 293 791	-348 148
---	-------------------	-------------------	-----------------

* EAO - Ekonomicky aktívne obyvateľstvo

Zdroj: MF SR

**Po konsolidácii príjmov z odplaty za odstúpené pohľadávky zdravotných poisťovní Slovenskej konsolidačnej, a.s. vo výške 37,6 mil. eur

Iné ako daňové príjmy verejnej správy

Na základe aktuálneho vývoja sa očakáva, že iné ako daňové príjmy verejnej správy budú **vyššie o 97 mil. eur** ako bola rozpočtovaná hodnota v rámci schváleného rozpočtu verejnej správy na roky 2012 až 2014. Vyšší výnos sa očakáva najmä z dôvodu zvýšených príjmov z dividend zo spoločností s majetkovou účasťou FNM SR a iných nedaňových príjmov verejnej správy. **Treba však poznamenať, že predmetné zvýšenie dividend predstavuje významné riziko poklesu tohto druhu príjmu v roku 2013, čoho dôkazom je aj aktuálny návrh výšky dividend zo strany FNM SR na roky 2013 až 2015.**

Negatívne vplyvy v roku 2012 v časti iných ako daňových príjmov verejnej správy sú spôsobené predpokladaným **neuskutočnením predaja emisných kvót a nenaplnením príjmov od Telekomunikačného úradu SR** (digitálna dividenda), ako aj reálnym **nenaplnením príjmov z druhej splátky z licencií telekomunikačných operátorov**, ktoré boli uhradené už v roku 2011.

Dividendy zo spoločností s majetkovou účasťou štátu, resp. FNM SR

Dividendy s majetkovou účasťou štátu realizujú príslušné ministerstvá, v ktorých pôsobnosti sa jednotlivé spoločnosti nachádzajú, a v ktorých zabezpečujú výkon akcionárskych práv.

Dividendy (v tis. eur)	Schválený rozpočet	Predpoklad	Rozdiel
Fond národného majetku SR	505 864	609 095	103 231
Štátny rozpočet - príslušné ministerstvá	111 983	89 238	-22 745
SPOLU	617 847	698 333	80 486

FNM SR očakáva zvýšenie príjmov z dividend o 103,2 mil. eur. Predpokladá, že ide iba o riadne dividendy (v zmysle metodiky ESA 95 – ide len o dividendy získané z hospodárskej činnosti). Očakáva sa vyšší odvod najmä od Slovenského plynárenského priemyslu, a. s. vo výške 35 mil. eur, od Západoslovenskej energetiky, a.s. vo výške 34,3 mil. eur, Východoslovenskej energetiky, a. s. vo výške 11,2 mil. eur a od Slovenskej elektrizačnej a prenosovej sústavy, a. s. vo výške 12,4 mil. eur. Naopak nenaplnenie rozpočtovanej výšky dividend sa javí v spoločnosti Slovak Telecom, a. s., a to vo výške 4,6 mil. eur a v Stredoslovenskej energetike, a.s. vo výške 3,8 mil. eur.

V rámci príjmov z dividend realizovaných Ministerstvom financií SR sa očakáva prekročenie príjmov z dividend od spoločnosti Slovenská konsolidačná, a. s. vo výške 2,9 mil. eur a od spoločnosti SZRB, a. s. vo výške 0,7 mil. eur. V pôsobnosti Ministerstva zahraničných vecí SR sa od spoločnosti Správa služieb diplomatickému zboru, a. s. očakáva prekročenie príjmov z dividend vo výške 1,3 mil. eur. V rámci iných príjmov z podnikania kapitoly Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR sa predpokladá zníženie osobitného odvodu zo zisku po zdanení štátneho podniku Lesy SR, š. p. vo výške 5 mil. eur. Ďalším negatívom je neodvedenie dividend od JAVYS, a. s. vo výške 20 mil. eur.

Výdavky na spolufinancovanie k fondom EÚ

Ministerstvo financií SR na základe pravidelného monitoringu čerpania výdavkov jednotlivých kapitol štátneho rozpočtu a v nadväznosti na reálne čerpanie výdavkov v posledných rokoch predpokladá, že v roku 2012 nebudú čerpané prostriedky EÚ a prostriedky štátneho rozpočtu určené na financovanie spoločných programov SR a EÚ v plnej výške schváleného rozpočtu. Na základe súčasných predpokladov je možné očakávať **nečerpanie** prostriedkov štátneho rozpočtu určených na financovanie spoločných programov SR a EÚ cca vo výške **101 mil. eur**. Prehľad predpokladaného čerpania podľa kapitol štátneho rozpočtu zobrazuje nasledovná tabuľka.

Prostriedky štátneho rozpočtu určených na financovanie spol. programov SR a EÚ (v tis. eur)	Schválený rozpočet	Predpoklad	Rozdiel
--	---------------------------	-------------------	----------------

Ministerstvo financií SR	52 560	15 928	-36 631
Ministerstvo životného prostredia SR	47 330	59 963	12 634
Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR	66 404	35 770	-30634
Ministerstvo zdravotníctva SR	15 838	18 677	2 839
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	25 432	26 729	1 297
Ministerstvo hospodárstva SR	20 156	27 059	6 902
Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR	240 940	247 354	6 414
Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR	164 943	86 363	-78 581
Všeobecná pokladničná správa	3 236	3 236	0
Ostatné	0	14 497	14 497
SPOLU	636 839	535 576	-101 263

V tejto súvislosti je nevyhnutné uviesť, že z úspory na spolufinancovaní sa už realokovala suma 50 mil. eur na riešenie krízovej situácie v zdravotníctve.

Odvod do rozpočtu EÚ

Vo výdavkoch na odvody do rozpočtu EÚ sa v roku 2012 predpokladá úspora vo výške **38 mil. eur**. K úspore dochádza hlavne z dôvodu, že rozpočet EÚ, ktorý bol schválený až v decembri 2011 stanovil hodnoty odvodov pre SR nižšie ako je rozpočtovaný objem odvodov v schválenom štátnom rozpočte na rok 2012. Časť úspory tvorí aj vratka na odvodoch SR z roku 2011.

Úrokové náklady štátneho rozpočtu

Vzhľadom k tomu, že v minulom roku bolo vydaných o 1,6 mld. eur menej štátnych cenných papierov ako bolo plánované na celý rok 2011, z dôvodu nefungujúcich kapitálových trhov (čo značne ohrozilo likviditu štátu a zväčšilo riziko schopnosti splácať záväzky v krízovom období), bolo rozhodnuté emitovať viac v nasledujúcom období tak, aby sa vytvorila dostatočne veľká hotovostná rezerva. Preto už počas prvých piatich mesiacov roku 2012, v dôsledku dobrých podmienok na kapitálových trhoch, MF SR prostredníctvom ARDALu vydalo na finančných trhoch sumu štátnych cenných papierov (ŠD a ŠPP) plánovanú na celý rok 2012. Preto je odôvodnený predpoklad, že pri úrokoch zo štátnych cenných papierov budú na konci roka skutočné akruálne náklady väčšie ako rozpočtované. Očakáva sa prekročenie výdavkov na obsluhu štátneho dlhu v objeme **22,5 mil. eur**.

Konsolidované základné výdavky na chod štátu

V zmysle bodov C.7.a C.11. uznesenia vlády SR č. 188/2011 k programu revitalizácie železničných spoločností vyplynula úloha pre ministra dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja a ministra financií finančne vyrovnať zostatok nekrytých strát Železníc SR (ŽSR), ktoré vznikli zo Zmluvy o prevádzkovaní dráh na roky 2004 – 2009 a uhradiť Železničnej spoločnosti Slovensko, a.s. (ŽSSK), nekrytú stratu zo Zmluvy o výkonoch vo verejnom záujme za roky 2004 – 2008 v celkovej sume **101 mil. eur**. **Uvedené prostriedky neboli v schválenom štátnom rozpočte na rok 2012 rozpočtované.**

Do roku 2012 bolo **nad rámec schváleného rozpočtu uvoľnených 150 mil. eur** z výdavkov predchádzajúcich rokov, čo negatívne ovplyvňuje očakávanú skutočnosť roku 2012. Ministerstvo financií SR v súčasnosti odhaduje, že do roku 2013 sa presunú výdavky tohtoročného rozpočtu v objeme 100 mil. eur.

V schválenom rozpočte na rok 2012 neboli rozpočtované výdavky na riešenie krízovej situácie v zdravotníctve. Z uvedeného dôvodu bolo osobitne vyčlenených 50 mil. eur a prostredníctvom zmeny legislatívy sa zvýšila sadzba poistného za poistencov štátu od 1. júla 2012 do 31. decembra 2012 zo 4,0 % pre štát na 4,33% z vymeriavacieho základu. Do zdravotníctva bude realizovaná aj platba za zúčtovanie zdravotného poistenia za rok 2011 v objeme takmer 84 mil. eur. Tá je len vo výške 75 mil. eur krytá rezervou na zúčtovanie zdravotného poistenia vytvorenou v schválenom štátnom rozpočte na rok 2012 a teda rozdiel predstavuje ďalší negatívny dopad na schválený rozpočet.

Na financovanie nástrojov aktívnej politiky trhu práce v roku 2012 neboli v schválenom štátnom rozpočte alokované žiadne finančné prostriedky zo zdrojov štátneho rozpočtu. Na plynulé zabezpečenie financovania zákonom definovaných nástrojov aktívnej politiky trhu práce je nutné dodatočne vyčleniť sumu 20 mil. eur.

Predchádzajúca vláda na uzatvorenie zmluvy pri výstavbe **Cyklotrónového centra** súhlasila s vyplatením **8,8 mil. eur**, pričom na tento účel **neboli rozpočtované finančné prostriedky**. Rovnako nad rámec schváleného rozpočtu sa vyčlenilo **5 mil. eur pre Národný bezpečnostný úrad** na začatie budovania nosnej siete na prenos informácií.

V schválenom rozpočte neboli v dostatočnej miere zahrnuté výdavky na zabezpečenie udržiavania splavnosti vodných ciest a vytyčovanie plavebnej dráhy na plavbu na vodných cestách na účely používania vôd na plavbu **pre Slovenský vodohospodársky podnik, š.p.** Na základe tejto skutočnosti si musel tento podnik zobrať úver vo výške 15 mil. eur od Transpetrolu, a.s.

V nadväznosti na prebiehajúce audity čerpania fondov z Európskej únie je možné v súčasnosti kvantifikovať **potrebu korekcií vo výške 15 mil. eur** na rok 2012, ktoré **neboli zohľadnené v schválenom rozpočte**.

Nižšie ako rozpočtované výdavky sa očakávajú v prípade prostriedkov štátneho rozpočtu nevyhnutných na zabezpečenie plynulého čerpania zdrojov z EÚ, ktoré boli určené na **krytie investičných výdavkov nad rámec spolufinancovania** v OP Doprava, a to v celkovej sume **93 mil. eur**.

Od 1. januára 2013 bude v jednotlivých členských krajinách EÚ transponovaná nová smernica Rady č. 2009/119 ES zo 14. septembra 2009, ktorou sa členským štátom ukladá povinnosť udržiavať minimálne zásoby ropy a/alebo ropných výrobkov v oblasti systému tvorby a udržiavania núdzových zásob ropy a ropných výrobkov. Smernicou sa zavádza nová metodika výpočtu núdzových zásob založená na čistom dovoze ropy a ropných výrobkov na úrovni 90 dní čistého dovozu alebo 61 dní čistej spotreby ropy a ropných výrobkov. Podľa podkladov Správy štátnych hmotných rezerv SR vyplýva pre Slovenskú republiku z implementácie uvedenej smernice ešte v roku 2012 **povinnosť doplnenia núdzových zásob ropy a ropných výrobkov** za takmer **95 mil. eur**. Potrebné finančné prostriedky na nákup núdzových zásob ropy **nie sú zabezpečené** ani na mimorozpočtovom účte štátnych hmotných rezerv, ani **v schválenom štátnom rozpočte na rok 2012**.

V súvislosti s **nadkontraháciou v rámci Regionálneho operačného programu** je nevyhnutné zaoberať sa riešením tejto otázky, čo vyvoláva **potrebu alokovania zdrojov štátneho rozpočtu** vo výške **76 mil. eur**.

Výpadok príjmov z predaja emisných kvót

Na rok 2012 boli pri tvorbe rozpočtu naplánované v rámci Environmentálneho fondu príjmy z predaja emisných kvót na úrovni **27 mil. eur**. Nakoľko **predchádzajúcou vládou neboli zrealizované potrebné opatrenia** na uskutočnenie predaja, je vysoko pravdepodobné, že emisné kvóty sa v priebehu tohto roku nepodarí prediť.

Ostatné iné ako daňové príjmy verejnej správy

V rámci iných ako daňových príjmov verejnej správy (bez dividend a prostriedkov z rozpočtu EÚ) sa očakáva **prekročenie** rozpočtovanej úrovne **o 44 mil. eur**. Hlavným pozitívom bude očakávaný príjem grantov, ktoré sa nerozpočtujú pri tvorbe rozpočtu. V územnej samospráve predstavujú objem 130 mil. eur, v štátnom rozpočte 28 mil. eur. Na druhej strane dochádza k nenaplneniu rozpočtovaných úrokových príjmov verejnej správy v objeme 38 mil. eur, administratívnych a iných poplatkov a platieb vo výške 23 mil. eur a kapitálových príjmov územnej samosprávy vo výške 15 mil. eur. Zároveň sa očakáva nenaplnenie príjmov od Telekomunikačného úradu SR (digitálna dividenda) vo výške 40 mil. eur, ako aj nenaplnenie príjmov z druhej splátky z licencií telekomunikačných operátorov, ktoré boli uhradené už v roku 2011 v objeme 24 mil. eur.

Zmena stavu pohľadávok vo verejnej správe

Predpokladá sa, že **zmena stavu pohľadávok** bude mať mierne pozitívny vplyv na saldo VS vo výške 4 mil. eur, čo je spôsobené zvýšením pohľadávok v Národnom jadrovom fonde. Toto pozitívum môže však byť výrazne ovplyvnené skutočnosťami, o ktorých Ministerstvo financií SR nemá informácie v tomto období.

Výdavky ostatných subjektov verejnej správy

V rámci výdavkov **územnej samosprávy** sa očakáva ich **prekročenie vo výške cca 57 mil. eur s negatívnym vplyvom na schválený rozpočet verejnej správy**. Na základe schválených rozpočtov obcí a VÚC, ako aj vykazanej skutočnosti v predchádzajúcich rokoch sa predpokladá prekročenie najmä kapitálových výdavkov, ktoré budú financované prostriedkami z grantov, ktoré sa nerozpočtujú.

Vzhľadom na nastavenie financovania oblasti zdravotníctva v schválenom rozpočte verejnej správy sa predpokladá, že **zdravotné poisťovne použijú získané prostriedky zo štátneho rozpočtu, ako aj časť naakumulovaných zdrojov z minulých rokov na výdavky v celkovom objeme 152 mil. eur**, čo negatívne ovplyvní schválený rozpočet verejnej správy.

Vo **FNM SR** dochádza oproti schválenému rozpočtu k **nárastu výdavkov o 58,1 mil. eur**, z toho výdavky podľa § 30 (záväzky FNM SR z kúpnych zmlúv) tvoria 47 mil. eur. Výdavky spojené s prevodom cenných papierov od fyzických osôb na FNM SR a nákladov spojených s ich nadobudnutím sú vyššie o 10,5 mil. eur. V roku 2012 bola prijatá novela zákona s účinnosťou od 9. marca 2012, ktorá predlžuje termín bezodplatného prevodu bezcenných cenných papierov od občanov na FNM SR do 31. 12. 2013. Fond musel pristúpiť k opätovnému prehodnoteniu týchto výdavkov, a to aj s prihliadnutím na skutočnosť, že do konca mája bolo z celkového počtu možných ponúk vysporiadaných iba 25 %.

V rámci hospodárenia **Sociálnej poisťovne** sa očakáva **úspora** výdavkov vo výške **77,5 mil. eur**. Hlavným dôvodom úspory sú nižšie výdavky poistenia z titulu nižších nárokov v oblasti vyplácania predčasných dôchodkov.

Výdavky verejných vysokých škôl budú v porovnaní s rozpočtom **vyššie o 17 mil. eur** hlavne z dôvodu čerpania vyšších kapitálových výdavkov, ktoré budú financované nerozpočtovanými prostriedkami z grantov.

Príloha č.1: Daňové a odvodové príjmy v metodike ESA 95

Po zasadnutí Výboru pre makroekonomické prognózy sa dňa 15. júna 2012 uskutočnilo aj zasadnutie Výboru pre daňové prognózy. Ministerstvo financií SR na tomto zasadnutí prezentovalo svoju aktualizovanú strednodobú prognózu daňových príjmov¹ na roky 2012 až 2015. Všetci členovia Výboru posúdili prognózu MF SR ako **realistickú**. Súčasťou aktualizovanej prognózy je aj odhad na rok 2012, ktorý je v tejto časti materiálu porovnávaný s výnosom daní v schválenom rozpočte na rok 2012.

Aktuálny odhad celkových daňových príjmov verejnej správy vrátane odvodov do Sociálnej poisťovne a zdravotných poisťovní je oproti schválenému rozpočtu na rok 2012 nižší o 348 mil. eur, čo predstavuje plnenie na úrovni 98,1%.

Pokles oproti rozpočtu zaznamenali spotrebné dane (73,3 mil. eur), daň z príjmov fyzických osôb (36 mil. eur) a daň z emisných kvót (41,6 mil. eur). Odhad dane z pridanej hodnoty bol revidovaný a predpokladá sa, že dosiahne v porovnaní s rozpočtom nižší výnos (208 mil. eur). V rámci fondov sociálneho a zdravotného zabezpečenia sa očakáva nárast odvodov do Sociálnej poisťovne (74,7 mil. eur) a pokles odvodov do zdravotných poisťovní (24,3 mil. eur). Nižšie plnenie možno očakávať aj pri ostatných daniach (-51,8 mil. eur), čo je dôsledkom výpadku príjmov z emisných kvót.

Daňové príjmy verejnej správy v roku 2012 (ESA95, tis. eur)				
	Schválený rozpočet	Aktuálny odhad MF SR	Rozdiel oproti rozpočtu	Očakávané plnenie rozpočtu (%)
A. Dane	11 609 355	11 210 855	-398 500	96,6
podiel na HDP %	16,2	15,6	-0,6	-
Dane z príjmov	3 958 561	3 906 823	-51 738	98,7
FO zo závislej činnosti a funkčných požitkov	1 801 645	1 774 240	-27 405	98,5
FO z podnikania a sam. zárobkovej činnosti	114 612	105 983	-8 629	92,5
Právnických osôb	1 875 057	1 866 043	-9 014	99,5
Vyberané zrážkou	167 247	160 557	-6 690	96,0
Domáce dane na tovary a služby	6 783 355	6 502 039	-281 316	95,9
Daň z pridanej hodnoty	4 711 176	4 503 167	-208 009	95,6
Spotrebné dane	2 072 179	1 998 872	-73 307	96,5
Miestne dane	605 236	589 765	-15 471	97,4
Daň z nehnuteľností	294 979	288 291	-6 688	97,7
Dane za špecifické služby	183 023	169 649	-13 374	92,7
Daň z motorových vozidiel	127 234	131 825	4 591	103,6
Dane z medzinárodného obchodu a transakcií	40 667	42 567	1 900	104,7
Ostatné dane	221 536	169 661	-51 875	76,6
Daň z emisných kvót	41 621	0	-41 621	0,0
Úhrada za služby verejnosti poskytované RTVS	76 278	73 670	-2 608	96,6
Daň z úhrad za uskladňovanie plynov alebo kvapalín	1 001	1 001	0	100,0
Osobitný odvod vybraných fin. inštitúcií	102 105	94 459	-7 646	92,5
Majetkové a iné dane*	531	531	0	100,0
B. Odvody	7 032 584	7 082 936	50 352	100,7
podiel na HDP %	9,8	9,9	0,1	-
Sociálna poisťovňa (EAO + dlžné) - 1. pilier	4 553 463	4 628 186	74 723	101,6
Zdravotné poistenie EAO + dlžné - (vr. roč. zúčt.)	2 479 121	2 454 750	-24 371	99,0
C. Daňové a odvodové príjmy (A+B)	18 641 939	18 293 791	-348 149	98,1
podiel na HDP %	26,0	25,5	-0,5	-

* vrátane dane z úhrad za dobývací priestor

Zdroj: MFSR

¹ Pod daňovými príjmami sú zahrnuté dane a odvody do fondov sociálneho a zdravotného zabezpečenia.

Porovnanie aktuálneho odhadu s rozpočtovanými výnosmi daní, daňových sankcií jednotlivých zložiek verejnej správy, vplyvu 2% poukazovaných na verejnoprospešný účel je uvedené v nasledujúcej tabuľke. Po zohľadnení vyššie uvedených faktorov má aktualizácia daňových príjmov negatívny vplyv na rozpočet verejnej správy v sume 350,5 mil. eur (0,49% HDP).

Vplyv aktuálneho odhadu daní na saldo VS oproti schválenému rozpočtu (ESA95, v tis. eur)					
	Daňové príjmy	2% z daní	Sankcie	Spolu	% HDP
Verejná správa	-348 149	-1 784	-635	-350 568	-0,49
- Štátny rozpočet	-309 416	-1 784	-690	-311 890	-0,43
- Štátne finančné aktíva	-7 646		0	-7 646	-0,01
- Obce	-67 532	-	41	-67 491	-0,09
- VÚC	-11 298	-	14	-11 284	-0,02
- Sociálna poisťovňa (I. pilier)	74 723	-	-	74 723	0,10
- Zdravotné poisťovne	-24 371	-	-	-24 371	-0,03
- RTVS	-2 608	-	-	-2 608	-0,00
- Environmentálny fond	0	-	-	0	0,00

Pozn.: (+) znamená pozitívny, (-) negatívny vplyv na saldo VS

Zdroj: MF SR

Faktory vplyvajúce na aktuálny odhad daňových príjmov

Na zníženie odhadu daňových príjmov malo vplyv viacero faktorov, ktoré sú vysvetlené v nasledujúcej časti materiálu. Medzi základné faktory možno zaradiť aktualizáciu skutočného výnosu daní v roku 2011, informácie o aktuálnom plnení daňových príjmov v tomto roku najmä v spojitosti s makroekonomickým vývojom.

V porovnaní s rozpočtom verejnej správy na roky 2012 až 2014 došlo **k spresneniu skutočného výnosu jednotlivých daní za rok 2011**. Keďže príprava rozpočtu na rok 2012 prebiehala počas roka 2011, skutočnosť za rok 2011 ešte nebola známa. V súčasnosti je skutočný výnos daňových príjmov za rok 2011 k dispozícii, v prípade dane z príjmov fyzických osôb z podnikania, dane z príjmov právnických osôb a dane z motorových vozidiel ide stále o odhad². Skutočnosť o daňových príjmoch verejnej správy za rok 2011 má priamy vplyv na odhadovanú výšku daňových príjmov v roku 2012, keďže je východiskovým rokom pre prognózu. Aktuálny odhad predpokladá zhoršenie celkových daňových a odvodových príjmov oproti rozpočtu o 53 mil. eur.

Daňové príjmy verejnej správy v roku 2011 (ESA95, tis. eur)				
	RVS 2012 - 2014	Aktuálny odhad	Rozdiel oproti RVS 2012 - 2014	Plnenie rozpočtu v %
A. Dane	11 114 571	11 060 100	-54 471	99,5
podiel na HDP %	15,8	16,0	-0,1	-
Dane z príjmov	3 669 844	3 631 167	-38 677	98,9
FO zo závislej činnosti a funkčných požitkov	1 665 480	1 641 344	-24 136	98,6
FO z podnikania a sam. zárobkovej činnosti	96 770	89 329	-7 441	92,3
Právnických osôb	1 764 614	1 757 293	-7 321	99,6
Vyberané zrážkou	142 980	143 201	221	100,2
Domáce dane na tovary a služby	6 698 447	6 700 760	2 313	100,0
Daň z pridanej hodnoty	4 664 997	4 702 760	37 763	100,8
Spotrebné dane	2 033 450	1 998 000	-35 450	98,3
Miestne dane	578 768	562 799	-15 969	97,2
Daň z nehnuteľností	280 933	274 564	-6 369	97,7
Dane za špecifické služby	174 307	164 707	-9 600	94,5
Daň z motorových vozidiel	123 528	123 528	0	100,0

² Skutočný výnos dane z príjmov fyzických osôb z podnikania a dane z príjmov právnických osôb bude známy v polovici januára 2013 a skutočnosť za daň z motorových vozidiel bude známa v polovici augusta 2012.

Dane z medzinárodného obchodu a transakcií	39 921	38 903	-1 018	97,5
Ostatné dane	127 591	126 469	-1 122	99,1
Daň z emisných kvót	50 509	50 512	3	100,0
Úhrada za služby verejnosti poskytované RTVS	75 319	73 917	-1 402	98,1
Daň z úhrad za uskladňovanie plynov alebo kvapalín	1 001	1 186	185	118,5
Majetkové a iné dane*	762	854	92	112,1
B. Odvody	6 994 845	6 996 247	1 402	100,0
podiel na HDP %	10,0	10,1	0,0	-
Sociálna poisťovňa (EAO + dlžné) - 1. pilier	4 606 444	4 610 979	4 535	100,1
Zdravotné poistenie EAO + dlžné - (vr. roč. zúčt.)	2 388 401	2 385 268	-3 133	99,9
C. Daňové a odvodové príjmy (A+B)	18 109 416	18 056 346	-53 070	99,7
podiel na HDP %	25,8	26,1	-0,1	-

* vrátane dane z úhrad za dobývací priestor

Zdroj: MF SR

K miernemu zlepšeniu odhadu daňových príjmov na rok 2012 prispela aj **aktualizácia prognózy makroekonomického prostredia**. V porovnaní s rozpočtom verejnej správy na roky 2012 až 2014 došlo k zlepšeniu odhadu najmä v prípade rastu HDP a konečnej nominálnej spotreby domácností. Počet zamestnaných sa mierne zvýšil, zatiaľ čo mzdová báza ostala nezmenená. Inflácia sa naopak zvýšila z 2,6% na 3,5%, čo vplýva na príjmy z DPFO.

Porovnanie makroekonomických predpokladov na rok 2012 v čase rozpočtu oproti aktuálnemu odhadu				
Ukazovateľ (%)	Základňa pre daň	Rozpočet 2012 (1)	Aktuálny odhad (2)	Rozdiel oproti rozpočtu (3) = (2) - (1)
HDP; b.c. (mil. Eur)	-	71 632,5	71 778,7	146
HDP; reálny rast	-	1,7	2,5	0,8
HDP; nominálny rast	DPPO, DP zrážka	3,7	3,9	0,2
Konečná spotreba domácností; reálny rast	Spotrebné dane	0,6	0,1	-0,5
Konečná spotreba domácností; nominálny rast	DPH	2,9	4,3	1,4
Priem. mesačná mzda; nomin. rast	DPFO, Odvody	3,4	3,2	-0,2
Počet zamestnaných, podľa evid. počtu; rast	DPFO, Odvody	-0,2	0,1	0,2
Mzdová báza; rast *)	DPFO, Odvody	3,3	3,3	0,0
Priemerná ročná miera inflácie	DPFO (odpoč. položky)	2,6	3,5	0,9
Priem. úroková miera z vkladov	DP zrážka	1,4	1,2	-0,2

*) Mzdová báza = priemerná mzda * zamestnaní podľa evidenčného počtu

Zdroj: MF SR

Vývoj jednotlivých daňových príjmov v roku 2012

Odhad výnosu **dane z príjmov fyzických osôb (DPFO)** je v porovnaní s rozpočtom nižší o 36 mil. eur. V prípade DPFO zo závislej činnosti bolo horšie plnenie v posledných mesiacoch roka 2011 spôsobené pravdepodobne nižším objemom vyplatených odmien v porovnaní s očakávaniami.

Daň z príjmov vyberaná zrážkou zaznamenala zníženie odhadu úrokových mier z vkladov a vývoja objemu vkladov v bankách, čo sa odrazilo na znížení oproti rozpočtu o 6,7 mil. eur.

V porovnaní so schváleným rozpočtom dochádza k miernemu zníženiu prognózy **dane z príjmov právnických osôb (DPPO)** o 9 mil. eur. Aktuálna prognóza výnosu DPPO je založená na júnovej makroprognóze. Napriek rastu ziskovosti korporácií v roku 2011 aktuálne plnenie naznačuje mierne nižší aktuálny výnos dane za rok 2011. Dôvodom nižšej daňovej povinnosti je zrejme zvýšené umorovanie strát dosiahnutých v predchádzajúcich obdobiach. Faktorom, ktorý ešte môže ovplyvniť aktuálny výnos dane za rok 2011, je zvýšený počet odkladov daňového priznania DPPO za zdaňovacie obdobie 2011.

Odhad výnosu **dane z pridanej hodnoty (DPH)** je oproti rozpočtu výrazne nižší o 208 mil. eur. Do odhadu boli zapracované najnovšie údaje získané z daňových priznaní. V nich sa ukazuje ako problém medziročne klesajúca daňová povinnosť, ktorá sa (zatiaľ) nevyvíja v súlade s makroekonomickým vývojom. Rozdielny vývoj makroekonomických základní a aktuálneho výnosu DPH preto navádza na opatrnosť pri prognóze. Dôvody môžu

byť rôzne. Najpravdepodobnejším sú daňové úniky. Nemôžeme však vylúčiť ani doplnkový negatívny vplyv v podobe cezhraničných nákupov. Vzhľadom na dostupnosť údajov za DPH len za mesiac január až máj (daňové priznania) a makro za prvý kvartál 2012, bude potrebné sa k príčinám slabšieho vývoja DPH opätovne vrátiť³.

Odhad výnosu **spotrebných daní** je v porovnaní s rozpočtom na rok 2012 nižší o 73,3 mil. eur. Spôsobené je to najmä spotrebnými daňami z minerálneho oleja z dôvodu nižšieho očakávaného tempa rastu reálnej spotreby domácností, ako aj z titulu premietnutia horšieho plnenia dane v roku 2011. Problematickým je z hľadiska výnosu predovšetkým spotreba pohonných hmôt, ktorých ceny dosahujú historické maximá a spotrebitelia citlivejšie vnímajú cenové rozdiely s okolitými krajinami. Faktorom je aj dlhodobý rast preferencie smerom k naftovým automobily a znižujúca sa priemerná spotreba automobilov. Pri odhade sa vzal do úvahy aj efekt vývoja mien susedných krajín, najmä Maďarska a Poľska, ktoré vysvetľuje aj horší vývoj na konci roka 2011.

Odhad **odvodov** od ekonomicky aktívneho obyvateľstva do Sociálnej poisťovne a zdravotných poisťovní je oproti rozpočtu vyšší o 50,4 mil. eur. U zdravotného poistenia došlo ku miernemu zníženiu prognózy príjmov na rok 2012 (-24 mil. eur). Naopak, pri sociálnom poistení viedla zmena metodiky vykazovania dlžného zo strany Sociálnej poisťovne v roku 2011 pri tvorbe rozpočtu na rok 2012 k podhodnoteniu prognózy príjmov na rok 2012. Aktuálne vyšší predpokladaný výnos (+75 mil. eur) súvisí so zrealizovaním výberu dlžného poistenia.

Odhad **ostatných daní** oproti rozpočtu klesol o 51,8 mil. eur, čo je spôsobené prevažne zrušením dane z emisných kvót.

³ Jedným z komunikovaných dôvodov revidovanie odhadu výnosu DPH v roku 2012 boli aj IT problémy vo Finanačnej správe (FS) počas prvých mesiacov tohto roka, kedy FS nevedela poskytnúť požadované údaje (daňové priznania DPH a informácie o zadržaných a uvoľnených nadmerných odpočtoch). Aj keď tento fakt zohral podstatnú úlohu pri zmene prognózy oproti februárovej prognóze, v porovnaní so schváleným rozpočtom nezohráva úlohu (v čase tvorby rozpočtu – v novembri – sa predpokladala štandardná situácia vo FS). Dôsledkom problémov vo FS je teda skôr oneskorené revidovanie aktuálnej prognózy.

Príloha č.2: Čerpanie rezervy vlády, rezervy predsedu vlády a rezervy na prostriedky Európskej únie a odvody Európskej únie

V zmysle § 10 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy podáva vláda správu národnej rade o hospodárení s rozpočtovými rezervami.

(v eur)	Schválený rozpočet 2012	Upravený rozpočet k 30.06.2012	Čerpanie k 30.06.2012	Nevyčerpaný zostatok k 30.06.2012
Rezerva vlády SR	5 000 000	4 925 000	3 000 000	1 925 000
Rezerva predsedu vlády SR	1 659 696	2 859 696	1 933 933	925 763
Rezerva na prostriedky EU a odvody do EU	43 500 600	43 500 600	0	43 500 600
SPOLU	50 160 296	51 285 296	4 933 933	46 351 363

Príloha č.3: Aktuálny odhad salda verejnej správy v roku 2012

Aktuálny odhad salda verejnej správy v roku 2012 (ESA 95)	mil. eur	% HDP
Rozpočet verejnej správy - schodok	-3 323	-4,64
1. Vplyv zmeny príjmov verejnej správy	-174	-0,24
Daňové a odvodové príjmy verejnej správy	-275	-0,38
Iné ako daňové príjmy verejnej správy	97	0,14
- dividendy zo spoločností s majetkovou účasťou štátu, resp. FNM SR	80	0,11
- licencie telekomunikačných operátorov	-24	-0,03
- digitálna dividenda	-40	-0,06
- výpadok administratívnych a iných poplatkov a platieb VS	-23	-0,03
- nerealizácia predaja emisných kvót	-27	-0,04
- výpadok kapitálových príjmov územnej samosprávy	-15	-0,02
- výpadok úrokových príjmov	-38	-0,05
- ostatné iné ako daňové príjmy verejnej správy	26	0,04
- prijaté granty územnej samosprávy (120 obce, 10 VÚC)	130	0,18
- prijaté granty ŠR	28	0,04
Zmena stavu pohľadávok vo verejnej správe	4	0,01
2. Vplyv zmeny výdavkov verejnej správy	-332	-0,46
Výdavky na spolufinancovanie k fondom EÚ	101	0,14
Odvod do rozpočtu EÚ	38	0,05
Úrokové náklady štátneho rozpočtu (štátny dlh)	-22	-0,03
Konsolidované základné výdavky na chod štátu*	-342	-0,48
- výdavky na zmluvy pre ŽSR a ŽSSK - vyrovnanie zostatku nekrytých strát minulých rokov	-101	-0,14
- vplyv použitia zdrojov štátneho rozpočtu z minulých rokov a presun do ďalších rokov	-50	-0,07
- riešenie krízovej situácie v zdravotníctve	-50	-0,07
- výdavky APTP	-20	-0,03
- výdavky - multilicenčná zmluva Microsoft	-17	-0,02
- zabezpečenie platových náležitostí sudcov a prokurátorov	-5	-0,01
- úspora výdavkov poskytovaných nad rámec spolufinancovania	93	0,13
- finančné zabezpečenie v oblasti núdzových zásob ropy	-95	-0,13
- sociálne štipendia	-4	-0,01
- nadkontrahácia ROP	-76	-0,11
- ostatné výdavky	-17	-0,02
Výdavky ostatných subjektov verejnej správy	-226	-0,31
- územná samospráva	-57	-0,08
- Sociálna poisťovňa	78	0,11
- verejné zdravotné poistenie	-152	-0,21
- verejné vysoké školy	-17	-0,02
- FNM SR	-58	-0,08
- ostatné subjekty	-20	-0,03
Zmena stavu záväzkov vo verejnej správe (záväzok štátu voči žel. spoločnostiam 101 mil. eur)	119	0,17
Očakávaná skutočnosť verejnej správy - schodok	-3 829	-5,33

* vylúčené transfery v rámci sektora verejnej správy (+) znamená pozitívny vplyv na saldo (vyššie príjmy, úspora výdavkov)